LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA
Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845, 8 706 64 868,
faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@eimin.lt, http://www.eimin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui 2021-03- Nr. 14.1-06
Į 2021-03-04 Nr. S-2021-1064

DĖL INFORMACIJOS PATEIKIMO

Ekonomikos ir inovacijų ministerija, išnagrinėjusi Jūsų rašte keliamus klausimus dėl viešųjų pirkimų, taikant mažiausios kainos kriterijų, problematikos, taip pat dėl vidaus sandorių sudarymo reglamentavimo efektyvumo ir objektyvumo, teikia nuomonę šiais klausimais.

Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme (toliau – Įstatymas), kaip ir įgyvendinamoje viešųjų pirkimų direktyvoje 2014/24/ES, perkančiajai organizacijai suteikiama teisė, įvertinus perkamą objektą, pasirinkti vieną iš Įstatymo 55 straipsnyje nurodytų pasiūlymų vertinimo kriterijų, kuris padėtų išrinkti už priimtiniausią kainą geriausiai jos poreikius atitinkantį objektą, t. y. ekonomiškiausią pasiūlymą. Taip pat Įstatyme reikalaujama ne mažiau kaip 30 proc. pirkimų pasiūlymus vertinti pagal kainos (ar sąnaudų) ir kokybės santykio ar sąnaudų kriterijų. Pažymėtina, kad ekonominės naudos galima siekti ne tik nustatant pastaruosius pasiūlymų vertinimo kriterijus, tačiau ir nustatant pakankamus tiekėjų kvalifikacijos reikalavimus, tinkamai apibrėžus privalomas sutarties vykdymo sąlygas ar techninės specifikacijos reikalavimus. Privalomi reikalavimai dažniausiai daro didesnį poveikį pirkimo rezultatų kokybei, tačiau tam tikrais atvejais gali riboti konkurenciją, didinti pasiūlymų kainą. Todėl svarbu, kad perkančioji organizacija, įvertinusi visas su pirkimu susijusias aplinkybes, galėtų laisvai rinktis racionaliausią sprendimą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, manytina, kad Įstatyme neturėtų būti vardijamos konkrečios prekių, paslaugų ar darbų kategorijos ar atvejai, kada pasiūlymai turėtų būti vertinami pagal tam tikrą pasiūlymų vertinimo kriterijų. Nurodytų tikslų galima siekti lankstesnėmis priemonėmis (metodine pagalba, dalijimusi gerąja praktika ar kitaip keliant viešųjų pirkimų specialistų profesionalumą), o ne teisinio reguliavimo keitimu.

Pažymėtina, kad vienas iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės tikslų, nurodytų Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV–72 patvirtintoje programoje, – skaidrūs ir į ekonominį naudingumą orientuoti viešieji pirkimai. Vyriausybė šiuo metu sistemiškai peržiūri viešųjų pirkimų sistemos veikimo efektyvumą, įskaitant ir pasiūlymų vertinimo kriterijų taikymą. Jei, įvertinus šios peržiūros rezultatus, būtų nuspręsta keisti galiojančius įstatymus, Vyriausybė planuoja pateikti įstatymų projektus svarstyti Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. rudens sesijoje.

Papildomai informuojame, kad Lietuvos Respublikos Seimas yra paprašęs Vyriausybės pateikti išvadas dėl Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimų projektų Nr. XIIIP-4287 ir XIIIP-4877. Išvados projektas, kuriame teikiama nuomonė dėl viešųjų pirkimų centralizavimo, profesionalumo stiprinimo, viešųjų pirkimų reguliavimo supaprastinimo, svarstomas Vyriausybėje ir artimiausiu metu bus pateiktas Lietuvos Respublikos Seimui.

Atsižvelgiant į tai, kad Konstitucinis Teismas pradeda nagrinėti prašymą dėl Įstatymo nuostatų, susijusių su savivaldybių vidaus sandorių sudarymu, atitikties Konstitucijai, siūlytina klausimais dėl vidaus sandorių esamo teisinio reglamentavimo efektyvumo diskutuoti, kai bus priimtas minėtas sprendimas.

Ekonomikos ir inovacijų viceministras Vincas Jurgutis

Dovilė Šacikauskė, tel. 8 706 64 606, el. p. dovile.sacikauske@eimin.lt